

Nieuwsflash – Januari 2024

Epidemiologische update over luchtweginfecties

Op basis van de "[Respi-radar](#)" indicatoren bleef de epidemiologische situatie volgens de RAG op niveau "geel" voor de maand december 2023. Hoewel de epidemische drempel werd bereikt, is de situatie onder controle en blijft de impact op het zorgsysteem voorlopig beperkt. Het aantal raadplegingen bij huisartsen voor griepachtige klachten nam toe, deels te wijten aan het begin van de griep epidemie in week 50. De piek in het aantal ziekenhuisopnames voor SARI, grotendeels gelinkt aan de toename van RSV-infecties in november, lijkt voorbij. Ook de incidentie van griepachtige symptomen in de woonzorgcentra neemt weer af. De concentraties van SARS-CoV-2 in het afvalwater blijven zeer hoog en ook het aantal ziekenhuisopnames omwille van COVID-19 neemt de laatste weken toe. JN.1 (een sub-variant van BA.2.86) is nu de meest dominante variant in België. Het aantal [Mycoplasma pneumoniae infecties](#) steeg verder de laatste weken, en bereikte het hoogst aantal wekelijkse infecties van de afgelopen 10 jaar. De infecties treden vooral op in de leeftijdsgroep 5 tot 20 jaar en er worden meer invasieve infecties gemeld.

Cysticercose – cluster gelinkt aan een school in Vlaanderen

Infectie met de varkenslintworm [Taenia solium](#) kan bij de mens leiden tot 2 ziektebeelden: taeniasis en cysticercosis. Taeniasis (lintworm in de darm) komt voor na het eten van besmet varkensvlees en kan leiden tot het uitscheiden van eitjes via de faeces. Deze kunnen op hun beurt feco-oraal overgedragen worden op andere mensen en een infectie met de larvale vorm van de parasiet veroorzaken in spieren, huid, ogen en het centrale zenuwstelsel ([cysticercose](#)). Patiënten met enkel cysticercose zijn als tussengastheer niet besmettelijk. In een basisschool in Vlaanderen werd in de loop van 2023 bij 5 kinderen neurocysticercose gediagnosticeerd: 2 kinderen ontwikkelden epilepsie, 1 kind oftalmologische klachten, 1 kind hoofdpijn die echter niet duidelijk te linken is met het letsel en 1 kind was asymptomatisch. [Taenia solium](#) komt in Europa niet endemisch voor, het vermoeden is dat iemand een intestinale besmetting opliep in een endemisch land en na terugkeer deze kinderen besmette via feco-orale weg (via voedsel of omgeving). Bronopsporing met faeces onderzoek werd uitgevoerd maar leverde voorlopig geen bron op. Gezien de [incubatietijd](#) voor cysticercose tot enkele jaren kan oplopen, is de kans reëel dat de bron niet meer aanwezig is. Het [Departement Zorg](#) zal nu ook een screening opstarten om asymptomatische gevallen van neurocysticercose actief op te sporen binnen de school.

Mazelen – uitbraak in Roemenië en risico op import in België

In Roemenië werden tussen 1 januari en 10 december 2023 al meer dan 2.000 gevallen van mazelen geteld. Vooral ongevaccineerde kinderen tussen 0 en 9 jaar worden getroffen (69% van de gevallen). De vaccinatiegraad voor volledige vaccinatie (2 dosissen) in Roemenië bedraagt slechts 62%. De uitbraak gaat gepaard met heel wat hospitalisaties en één kind (<1j) overleed. Het [ministerie van Volksgezondheid](#) kondigde daarom een nationale epidemie af en plant intensieve informatie- en vaccinatiecampagnes. Roemenië is niet het enige Europese land dat kampt met uitbraken van mazelen. In [Oostenrijk](#) werden in 2023 184 gevallen van mazelen gemeld en in [Frankrijk](#) was recent een uitbraak met 69 gevallen gelinkt aan een middelbare school in de Ardèche. Zoals in de [vorige nieuwsflash](#) gemeld, zagen we ook in België opnieuw meer gevallen van mazelen in 2023. Om geïmporteerde besmettingen te vermijden, is het belangrijk de vaccinatiestatus te controleren voor vertrek- zeker bij reizen naar [gebieden waar mazelen nog veel voorkomen](#). Bij kinderen kan eventueel een vaccinatiedosis vervroegd worden. Bij onduidelijke immuunstatus, is het [beter een extra dosis toe te dienen](#) dan erop te vertrouwen dat de persoon beschermd is. Elk vermoeden van mazelen is [meldingsplichtig](#), moet geïsoleerd worden en bevestigd worden via PCR (speekselstaal of droge nasopharyngeale wisser) en serologie.

Mpox – uitbraak in de Democratische Republiek Congo

Mpox komt endemisch voor in regio's in West-, Centraal- en Oost-Afrika, meestal in kleine uitbraken vermoedelijk na transmissie van dier op mens (het natuurlijk reservoir is niet gekend). In de Democratische Republiek Congo (DRC) is momenteel een uitgebreide uitbraak gaande, met [meer dan 12 500 gemelde gevallen](#) tussen begin januari en half november 2023, met een mortaliteit van 4,6%. Dit is het hoogste aantal gevallen per jaar ooit geregistreerd, én in provincies die nooit eerder gevallen registreerden. De uitbraak wordt veroorzaakt door het Monkeypox virus (MPXV) clade I, dat virulenter is dan MPXV clade IIb, het virus dat de in 2022 gestarte internationale uitbraak drijft. Er werd ook voor het eerst seksuele transmissie van het MPXV clade I geregistreerd. Een [man wonend in België testte positief](#) voor clade I tijdens een bezoek aan de DRC, waarna verschillende seksuele contacten ook positief testten. Daarnaast werd ook een cluster onder sekswerkers in Zuid-Kivu gemeld. Er zijn momenteel geen aanwijzingen voor circulatie van MPXV clade I in de EU/EEA en het ECDC schat het risico zowel voor de algemene EU populatie als voor mannen die seks hebben met mannen, als [laag](#) in. Meer informatie over de uitbraak vindt u [hier](#). Infecties met mpox moeten [gemeld](#) worden zodat contact- en brononderzoek kan gebeuren.

Door muggen overgedragen ziekten - einde van het seizoen 2023

[West-Nijlvirus \(WNV\)](#): Sinds het begin van het overdrachtsseizoen 2023 en tot 13 december 2023 (einde van het seizoen) hebben Europese landen in totaal 707 gevallen van WNV-infectie bij mensen gemeld: in Italië (336), Griekenland (162), Roemenië (103), Frankrijk (43), Hongarije (29), Spanje (17), Duitsland (6), Kroatië (6) en Cyprus (5). In totaal werden 67 sterfgevallen gemeld; in Italië (29), Griekenland (23), Roemenië (12) en Spanje (3). Tijdens dit seizoen werden voor het eerst inheemse gevallen van WNV-infectie gemeld in regio's in Frankrijk (5), Duitsland (1), Griekenland (2), Italië (7), Roemenië (2) en Spanje (5). Wat de gevallen bij dieren betreft, werden tijdens dit overdrachtsseizoen 152 uitbraken bij paardachtigen en 247 uitbraken bij vogels gemeld.

[Dengue](#): Tijdens het muggenseizoen van 2023 werden verschillende gevallen van inheemse of niet-reisgebonden dengue gemeld in Europa, waaronder 82 gevallen in Italië, 43 gevallen in Frankrijk en 3 gevallen in Spanje (Catalonië). Het aantal gemelde gevallen in Italië is het hoogste aantal inheemse gevallen dat ooit in Europa is geregistreerd. De gemelde gevallen in Île-de-France (15 km ten zuidoosten van Parijs) zijn de meest noordelijke gevallen die ooit in Europa zijn geregistreerd. Bovendien werd de gemeente waar de gevallen woonden niet officieel beschouwd als gekoloniseerd door de tijgermug (gebaseerd op entomologische gegevens uit 2022).